

Dagens rätt

Alla i Trustorhärvan fria

§ Åklagaren har skriftliga bevis som visar att flera hundra miljoner kronor har stulits ur Trustors kassa. Ändå kan utredningen sluta med att alla inblandade går fria.

Bara några enstaka förhör återstår innan utredningsarbetet är klart. Men statsåklagare Bo Skarinder har ännu inte tagit ställning till hur ett eventuellt åtal ska väckas. Han försäkrar emellertid att förundersökningen inte ska läggas ner.

Alla inblandade i Trustorhärvan är sedan i fredags på fri fot. Skarinder släppte då Thomas Jisander ur häktet. Han är dock fortfarande misstänkt för medhjälp till grov trolöshet mot huvudman och grov förskingring och har därför reseförbud.

Jisanders kollega Peter Mattsson fick lämna häktet före jul. Joachim Posener Falk är efterlyst via Interpol utan framgång. Lindsay Smallbone och lord Moyne är inte formellt delgivna misstanke om brott vare sig i England eller Sverige.

En avgörande fråga för Skarinder är att ta reda på vem som står bakom företaget Taleren som i början av juli i fjol fick 90 miljoner kronor till ett bankkonto i Holland. Pengarna kom från Trustor, men betalades ut via Jisanders konto i Barclays Bank. Jisander säger i polisförhören att han har betalat ut 90 miljoner kronor från kontot, men han vet inte varför eller till vem./TT

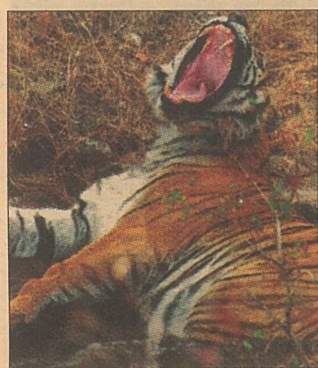
Mars vann glasskampen

§ Glassbolagen får inte längre utestänga konkurrentglassar från sina butiksfrysar, enligt ett beslut av EU-kommissionen. Beslutet gäller glassfrysarna på Irland, men kommer att få betydelse för hela EU, skriver Financial Times. Glassbolaget Mars har sedan 1991 kämpat om utrymmet i frysdiskarna med engelsk-tyska Unilever, världens största tillverkare av glass. Bakgrunden är att många småaffärer bara har plats för en fry; kan man hålla konkurrenterna borta får man sälja mer av sina egna glassar. Men nu blir det alltså trängsel och blandning bland märkesglassarna. Unilevers presstalesmän meddelar dock att man kommer att fortsätta slåss för att hålla konkurrenterna ute ur kylan./FTI-REUTERS

RRV synar arméns planinköp

§ Riksrevisionsverket ska utreda hur arméns köp av obemannade spaningsfarkoster för 150 miljoner kronor gick till. "Vi studerar bland annat hur försvarsmyndigheten följt föreskrifterna om europeisk konkurrens på lika villkor för samtliga anbudsgivare", säger RRV:s Göran Hyltander. Ett stort antal utländska företag lämnade offert på förarlösa spaningsplan. Affären blev omstridd och försejades. I sista stund ändrade armén sina anbudskrav och flera företag har sedan klagat på att de inte fått tävla på lika villkor. Franska Sagem vann medan ett litet svenskt företag i Malmköping överraskande förlorade anbudsgivningen./TT

Inget brottsligt i Kolmårdens bokföring

§ De specialgranskande revisorerna fann inget olagligt i bokföringen hos Kolmårdens djurpark, som granskats efter uppgifter i höstas om egendomligheter i djurparkens affärer.

Kommunen gav uppdraget till revisionsfirman Öhrlings, Coopers och Lybrand i Norrköping. De har sedan granskat kontrollrutiner och bokföring och på måndagen blev deras rapport offentlig.

Revisorerna nöjer sig med en rad påpekanden men riktar ingen allvarlig kritik mot bokföringen.

VD tog på eget bevåg ut 15 dagars betald extrasemester för att resa till Himalaya. Arbetsgivaren fick bidra med 8 000 kronor till VD:s resekostnad./TT

Polisutredning mot Svenska Bostäder

§ Åklagare har beslutat inleda en förundersökning för att klarlägga om någon eller några personer inom Svenska Bostäder begått brott i samband med bolagets miljardlån 1996. När styrelsen för det kommunala bostadsbolaget Svenska Bostäder i slutet av förra året lämnade in sin polisanmälan pekades en hög tjänsteman vid bolaget ut som misstänkt i medierna.

"Misstankarna om brott riktar sig inte mot någon enskild person. Förundersökningen avser i första hand att ta reda på vad som hänt. Nästa steg blir att se om någon person begått något brott", säger kammaråklagare Kay Engfeldt.

I slutet av 1996 genomförde Svenska Bostäder en upplåning av 1,2 miljarder kronor genom en så kallad värdepapperisering. Det innebär att man med fastigheter som säkerhet tar ett lån genom att ge ut obligationer. Trots att kommunen sagt nej till denna typ av affärer informerades inte politikerna i bolagets styrelse om planerna. Genom lånet förlorade kommunen flera miljoner kronor./TT

Räntestrid kan kosta staten miljardbelopp

Pilotmål i rätten idag • 275 bostadsrättsföreningar berörs

Bolåneinstitutet höjde räntan – då stämde bostadsrättsföreningen staten för kontraktsbrott. Nu inleds rättegången i målet som kan kosta miljarder.

Bostadsrättsföreningen Fågelbärsträdet i Stockholm har stämt staten för kontraktsbrott.

1991 lånade föreningen 16 miljoner kronor av statens bolåneinstitut. Pengarna skulle användas till en ombyggnad av föreningens fastighet på Kungsholmen. Låneavtalet föreskrev en "garanterad utgångsränta" på 3,4 procent, och en "garanterad upptrappningstrakt" på 0,25 procent per år.

Men efter två år höjde staten plötsligt och ensidigt räntan; i ett slag blev lånet 90 000 kronor dyrare per år. Föreningens ekonomi hamnade i gungning.

Garanti

Enligt Fågelbärsträdets ombud, advokat Hans-Christian Löth, har staten ingen rätt att ändra villkoren i avtalet om garanterad ränta.

"Det är en garanti. I det ordet ligger en utfästelse som inte ensidigt kan ändras. Föreningen har uppfattat garantin som en del av avtalet", säger han.

När marknadsdomstolen, MD, prövade målet 1994 konstaterade domstolen att staten var att betrakta som näringsidkare och att avtalet var civilrättsligt bindande. MD tolkade uttrycket "garanterad ränta" som en utfästelse att räntan inte kommer att höjas.

Men Boverket, som representerar staten, har naturligtvis en helt annan syn på saken.

"Garanterad ränta är ett begrepp, en beräkningsfaktor, som används för att beräkna storleken på räntebidragen. Den garanterade räntan är den nedre gränsen, den beräknade ränta är den övre gränsen", säger Boverkets ombud, advokat Bengt Sjövall.

"Räntebidraget är ett bidrag, och när det gäller bidrag lämnar inte staten några garantier. Det står uttryckligen i låneavtalet att staten har rätt att ändra räntan", säger han.

Men föreningen anser att den ändringsklausulen bara ger staten har rätt att justera räntan i förhållande till marknadsräntan – inte ändra den på det sätt som gjordes.

Pilotfall. Bostadsrättsföreningen Fågelbärsträdet lånade 16 miljoner kronor för att bygga om fastigheten på Kungsholmen i Stockholm. När staten höjde den garanterade räntan efter två år stämde föreningen staten för kontraktsbrott. Utgången av målet berör hundratals föreningar runt om i landet.

Foto:JOHAN JEPSSON

MD-domen 1994 gav möjlighet att driva målet som ett vanligt civilmål, och i december 1995 stämde Fågelbärsträdet staten för att få fastställt vad som gäller för statens åtagande som långgivare.

Tillsammans med 35 andra föreningar har man bildat ett konsortium som driver målet som ett pilotfall. Utgången berör hundratals föreningar.

"Det är alla de bostadsrättsföreningar som tagit lån under 80-talet och början av 90-talet", säger Hans-Christian Löth.

Enligt ordföranden för Fågelbärsträdet, Gunnar Akner, har ändringen av den garanterade räntan påtagligt bidragit till att mer än

300 bostadsrättsföreningar gått i konkurs sedan 1993 – enbart under 1997 inträffade mer än 100 konkurser.

Huvudförhandling i Stockholms tingsrätt inleds idag och avslutas imorgon. Men de bedömare som Finanstidningen talat med räknar med att målet går hela vägen till Högsta domstolen innan det är slutligt avgjort.

Om Boverket föroror kan det komma att kosta staten miljardbelopp. Ersättningsnivån till de drabbade föreningarna får fastställas i en senare rättegång.

FREDRIK RUNDKVIST

fredrik.rundkvist@fti.se 08-50624594

Börsen skriver om medlemsavtalen

Börsens avtal med medlemmarna skrivs om efter sammanslagningen med OM. Börsens chefsekonom vill få ut största möjliga effekt av fusionen.

Stockholms fondbörs och OM går samman. Det stod klart när anmälningstiden för OM:s offentliga erbjudande till aktieägarna i Stockholms fondbörs gick ut i fredags.

En sammanslagning innebär förändringar – inte i lag, men väl i börsens eget regelsystem, enligt Ulf Lindgren, chefsjurist på Stockholms fondbörs.

"Avtalen med medlemmarna måste skrivas om", säger han.

Inte för att avtalen strider mot varandra, men för att de ser olika ut.

"Synergin är viktig. Fusionen måste utnyttjas fullt ut."

Mer konkret vill han inte bli.

Disciplinnämnd

Men en sak är säker. Börsens nya disciplinnämnd måste föras in i avtalen. Det gäller för fondbörsens medlemmar – men även för OM:s medlemmar, som en konsekvens av fusionen. Nämnden ska fungera på samma sätt som bör-

sens disciplinkommitté gör idag, där övervakning av medlemsbolagen är ledordet.

Och fler förändringar är att vänta. Avtalens utformning ska ses över av en särskild juristgrupp, som ska ge förslag på nödvändiga ingrepp i avtalen.

Juristgruppen ska även se över handelsreglerna. Fondbörsen sysslar med avistahandel och OM med derivathandel och de två regelsystemen måste samordnas. Här ska också den danska börsen få sitt att säga till om, enligt Ulf Lindgren.

KATJA MARGELL

katja.margell@fti.se 08-50624533